

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію

ЛЮ СІНЬТІН

на тему **«Виховання естетичної культури майбутніх хореографів у позааудиторній діяльності університету»**, подану до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 – теорія і методика виховання.

Динамізм світового глобального розвитку призвів до негативного впливу на людину, оскільки руйнуються її індивідуальність, світогляд, «переформатуються» ідеали та гуманістичні цінності, які створювалися людством протягом свого існування. Це безпосередньо торкнулося й України і вимагає пошуку нових підходів у вихованні сучасної студентської молоді, перегляду та удосконалення шляхів виховного процесу в умовах університету. Студентська молодь (від 17 до 23 років) в умовах навчання в університеті намагається спроектувати свою пізнавальну діяльність на отримання обраної професії, причому реалізація виховного принципу навчання, виховного впливу викладача на студента порівняно із загальноосвітнім навчальним закладом чи коледжем суттєво зменшується.

Напрями реформування освітньої галузі в умовах глобалізації відображено в основних положеннях Конституції України, Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Концепції розвитку професійної освіти і навчання (2010–2020 рр.), Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 рр., Концепції виховання дітей та молоді у національній системі освіти Концепції національного виховання студентської молоді (2009), Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (2015) та інших державних документах.

В останні роки істотно підвищилися вимоги до підготовки фахівців з вищою освітою в галузі хореографії. Сучасне хореографічне мистецтво, маючи величні здобутки, завжди знаходиться в еволюційному пошуку нових сценічних характерів, виразних засобів, вдосконалюючи свою образну мову. Мистецтво хореографії представлено сьогодні різноманіттям форм, напрямів і стилів.

Тому, розвивати у студентів здатність сприймати і перетворювати дійсність за законами краси в усіх сферах їхньої діяльності, чуттєво ставитися до того з чим стикається людина у житті, виказуючи своє емоційне ставлення, що виховує духовну особистість, розвиває естетичну чуттєвість, формує естетичний смак, – розглядається як актуальні завдання сучасної вищої освіти. До того ж, у вихованні естетичної культури майбутніх хореографів, принципово важливо розглядати всі аспекти їхньої професійної підготовки

крізь призму міждисциплінарної взаємодії, де поєднуються усі види мистецтв (художнє, літературне, хореографічне, музичне, скульптура). Водночас, не слід забувати, що у процесі естетичного виховання майбутніх хореографів відбувається й їхнє професійне виховання, спрямоване на формування у студентів професійної самосвідомості, ерудиції та компетенції; здатності ставити завдання у визначеній сфері професійної діяльності та творчо їх вирішувати.

Відтак зазначену дисертацію ми розглядаємо як одну із відповідей на суспільні виклики щодо актуалізації потенціалу мистецтва у вихованні особистості, коли виховання естетичної культури студента повинно проводитися протягом усього терміну навчання в умовах університетської освіти шляхом наповнення естетичного виховання змістом навчальних дисциплін, а також залученням студентів-хореографів до прекрасного в позааудиторній діяльності.

У **вступі** до своєї наукової роботи дослідниця Лю Сін'ятін обґрунтувала актуальність і важливість теми виховання студентів у позааудиторній діяльності університету; розкрила ступінь наукової розробки обраної проблеми; визначила об'єкт, предмет та завдання; зазначила методи дослідження; представила наукову новизну та практичне значення отриманих результатів.

Актуальність дисертаційної роботи охоплює кілька окреслених автором проблем, які вказують на необхідність проведення наукового дослідження.

По-перше, ця необхідність обумовлюється потребою суспільства у вихованні фахівців мистецьких спеціальностей нової генерації.

По-друге, соціальною значущістю проблем виховання естетичної культури особистості майбутнього випускника університету, його підготовки до здатності гармонізації взаємовідносин у системі «людина-людина», «людина-соціум».

По-третє, у підготовці майбутніх хореографів існують виокремлені автором суперечності, вирішення яких дозволяє готувати хореографів на сучасному рівні.

Цілісний аналіз досліджуваного феномену дозволяє констатувати необхідність наукового розв'язання проблеми, окресленої в темі дисертаційного дослідження.

Наукова логіка та науковий апарат дослідження.

Науковий апарат дисертаційної роботи чітко збалансований. Об'єктом дослідження є естетичне виховання майбутніх хореографів, що вказує, по-перше на загальну проблему, у напрямку якого проведене дослідження, а, по-друге, спрямовує його на теорію і методику виховання, за спеціальністю якої відбувається захист дисертації.

Предмет дослідження представлений у змісті дисертаційної роботи з означеними рамками об'єкта, що надає йому чіткості у визначенні структури та етапів науково-дослідницької діяльності дисертантки.

Мета дослідження, як передбачення кінцевого результату, показує його основні надбання у вигляді апробації розробленої методики виховання естетичної культури майбутніх хореографів у позааудиторній діяльності університету. Завдання дослідження дають повне уявлення про розгортання наукового пошуку, конкретизуючи його проміжні результати.

Наукова новизна роботи та її теоретичне значення становлять наукову цінність у царині виховання естетичної культури хореографів.

Виявлено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено змістову структуру естетичної культури майбутніх хореографів (емоційно-ціннісний, когнітивний, естетично-діяльнісний компоненти); потенціал позааудиторної діяльності у вихованні естетичної культури та самореалізації майбутніх хореографів; форми, засоби, педагогічні умови та методи виховання естетичної культури студентів-хореографів у позааудиторній діяльності університету; визначено складники авторської методики виховання естетичної культури студентів-хореографів у позааудиторній діяльності.

Зазначимо, що в дисертації представлені напрацювання автора, що мають цінність відповідно до спеціальності захисту дисертації 13.00.07 – теорія і методика виховання, не лише в сфері виховання, а й для професійного зростання майбутнього фахівця в галузі хореографічного мистецтва. Тому ці наукові надбання мають соціально-педагогічну цінність.

Понятійно-термінологічний апарат дослідження

Головною характеристикою даного напрямку дослідження є чітке означення кола понять та їх змістова інтерпретація: «естетика», «естетичне виховання», «естетична культура», складники естетичної культури, «естетична культура майбутнього хореографа», «позааудиторна діяльність», її характеристики, система позааудиторної діяльності, «виховання естетичної культури майбутніх хореографів у позааудиторній діяльності університету». Визначено критерії характеристик вихованості естетичної культури майбутніх хореографів (когнітивний, емоційно-ціннісний, естетично-діяльнісний), а також охарактеризовано три рівні вихованості естетичної культури майбутніх хореографів: високий, достатній, початковий. Для реалізації авторської методики виховання естетичної культури майбутніх хореографів у позааудиторній діяльності університету було чітко виокремлено педагогічні умови та описано форми позааудиторної роботи, що висвітлено в авторському спецкурсі «Естетична культура особистості: шляхи формування».

В опублікованих за темою дисертації працях повно викладені основні наукові положення, здобуті під час написання роботи. Зміст дисертації адекватно відображено в авторефераті.

Вагомим є розкриття практичного значення одержаних результатів, що полягає у розробці авторської методики виховання естетичної культури майбутніх хореографів у позааудиторній діяльності університету для забезпечення ефективності професійної підготовки хореографів та формулюванні практичних рекомендацій щодо організації навчально-виховного процесу університетів у позааудиторній діяльності.

Важливу роль для розуміння викладеного матеріалу відіграють таблиці і рисунки, які вдало конкретизують думку автора.

Оцінюючи в цілому дисертаційне дослідження Лю Сін'їтін позитивно, вважаємо за необхідне зосередити увагу на таких дискусійних позиціях:

1. На нашу думку у визначенні предмету дослідження треба було б його розширити як дослідження змісту, форм та методів естетичного виховання майбутніх хореографів у позааудиторній діяльності університету (с. 3 автореферату).

2. Необхідно було б ширше розкрити значущість естетичного виховання, естетичної культури для майбутніх хореографів, зокрема у позааудиторній діяльності університету для їх професійного становлення в окремому параграфі, а не в кінці §1.2 дисертації.

3. Спірною є теза, висловлена автором на с. 54 дисертації, про те, що «хореографічне мистецтво це середовище, в якому відбувається цілісне естетичне виховання». На нашу думку, хореографічне мистецтво може розглядатися як складова культурно-освітнього середовища, з огляду на те, що хореографічне мистецтво містить в собі декілька інших мистецтв (музичне, образотворче, театральне, сценічне та ін.).

4. З тексту дисертації не зрозуміло, студенти яких курсів були залучені до експериментальної роботи.

5. Цінним для педагогічної науки було б представлення дисертанткою порівняння результатів дослідження у вихованні естетичної культури серед українських та китайських студентів у процесі позааудиторній діяльності, які були залучені до експерименту в процесі дослідження.

6. Оскільки у назві роботи акцент зроблено на позааудиторній діяльності університету, варто було б детальніше проаналізувати потенціал навчальних предметів, які покладені в основу фахової підготовки студентів-хореографів («Хореографія», «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво»).

7. Список використаних джерел недостатньо представлений науковими публікаціями з теми дослідження за останні роки, а також відсутні іншомовні джерела.

Водночас висловлені міркування не мають принципового характеру і не можуть вплинути на загальну позитивну оцінку роботи та її результатів.

Загальний висновок

1. Дисертаційна робота Лю Сіньтін «Виховання естетичної культури майбутніх хореографів у позааудиторній діяльності університету» є самостійним завершеним науковим дослідженням.
2. Поставлена автором мета, сформульовані завдання дослідження розв'язані. Основні результати дисертаційної роботи знайшли своє відображення в достатній кількості друкованих праць.
3. Розроблена автором методика виховання естетичної культури майбутніх хореографів у позааудиторній діяльності університету, результати її практичного впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів у своїй сукупності представляють значний добуток для педагогічної науки, зокрема теорії і методики виховання.
4. Робота оформлена згідно з вимогами. Автореферат правильно і повно відображає зміст і результати дисертаційного дослідження.
5. Рівень виконаного дисертаційного дослідження, його наукова новизна, теоретична і практична значущість, обґрунтованість висновків, використані методи дослідження, характер фактичного матеріалу, ступінь його якісного і кількісного аналізу представляють значущість роботи для педагогічної науки і практики. Тому, в цілому, дисертаційне дослідження відповідає встановленим вимогам пункту 11 «Порядку присудження наукових ступенів та присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р., а його автор Лю Сіньтін заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 – теорія і методика виховання.

Офіційний опонент
кандидат педагогічних наук, доцент

Л.В.Петько

Особистий підпис Петько Л.В. засвідчую
Проректор з наукової роботи НПУ імені М.П. Драгоманова
доктор фізико-математичних наук
професор

Г.М.Торбін